

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 23 од Деловникот за работа на Владата на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.276/24), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 10 јуни 2025 година, донесе

УПАТСТВО ЗА НАЧИНОТ НА ПОСТАПУВАЊЕ ВО РАБОТАТА НА МИНИСТЕРСТВОТА ВО ПРОЦЕСОТ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА РЕГУЛАТИВАТА**1. ОПШТИ ОДРЕДБИ****Член 1**

Со ова упатство се пропишува начинот на постапување во работата на министерствата во процесот на спроведување на проценката на влијанието на регулативата (во натамошниот текст: ПВР).

Член 2

Процесот на ПВР во смисла на ова упатство, е низа на активности во која се спроведуваат анализи и се прибираат релевантни податоци, врз основа на кои се избира најдоброто решение на проблемот при регулирање на одредена област и за постигнување на целите на предлогот на закон во консултација со засегнатите страни.

Засегнати страни во смисла на ова упатство, се деловните субјекти, синдикатите, стопанските комори, невладините организации, здруженијата и фондациите, група на граѓани, односно сите физички и правни лица кои можат да бидат засегнати од спроведувањето на предлогот на закон.

2. ПЛАНИРАЊЕ НА ПВР**Член 3**

Планирањето на ПВР се врши врз основа на начелото на пропорционалност, согласно кое колку е поголемо очекуваното влијание од предлогот на закон, толку е подетална и посеопфатна ПВР.

Планирањето на процесот на ПВР соодветствува со процесот за стратешко планирање.

При планирањето на ПВР, врз основа на анализата на состојбите во областа, дефинирањето на проблемот, анализата на постојната регулатива и на нејзиното спроведување и консултациите со засегнатите страни, министерствата се определуваат за регулаторни или нерегулаторни мерки како можни решенија за проблемите или состојбите кои биле констатирани во областите за кои се надлежни и начините за нивно решавање.

Член 4

Во текот на планирањето на ПВР, од страна на министерствата се утврдува:

- каков ќе биде степенот на можни влијанија од предлогот на закон;
- кои засегнати страни ќе бидат вклучени;
- какви податоци ќе бидат неопходни за да се направат потребните анализи и
- ресурсите потребни за спроведување на процесот на ПВР.

Член 5

Годишниот план за спроведување на ПВР се подготвува истовремено со подготвување на иницијативите за Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија.

Годишниот план од ставот 1 на овој член ги содржи следните елементи:

- назив на предлогот на закон;
- краток опис на проблемот;
- цел на предлогот на закон;
- месец на поднесување на предлогот на закон до Владата на Република Северна Македонија (согласно Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија);
- временска рамка за спроведување на ПВР и подготвување на предлогот на закон;
- потребни човечки и финансиски ресурси за спроведување на ПВР;
- засегнати страни кои ќе бидат вклучени во процесот;
- начин на вклучување на засегнатите страни и
- временска рамка за спроведување на консултациите;

Образецот на Годишниот план за спроведување на ПВР е даден во Прилог бр. 1 и е составен дел на ова упатство.

Член 6

Годишниот план за спроведување на ПВР се објавува на Единствениот национален електронски регистар на прописи (во натамошниот текст: ЕНЕР), најдоцна 15 дена по донесувањето на Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија.

Член 7

Од страна на министерствата се следи и ажурира Годишниот план за спроведување на ПВР согласно Полугодишниот извештај за спроведување на Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија и Полугодишниот законодавен преглед.

Ажурираните верзии на Годишниот план за спроведување на ПВР се објавуваат на ЕНЕР, најдоцна 15 дена по утврдувањето на Полугодишниот законодавен преглед од страна на Владата на Република Северна Македонија.

3. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПВР

Член 8

За секој од предлозите на закони содржани во Годишниот план за спроведување на ПВР, се подготвуваат план и динамика за спроведување на активностите во рамки на процесот на ПВР.

Член 9

Од страна на министерствата се информираат засегнатите страни најдоцна пет дена пред почетокот на процесот на ПВР и на изготвувањето на предлогот на закон утврден во Годишниот план за ПВР, преку објавување на известување на ЕНЕР и на веб-страницата на министерството.

Известувањето од ставот 1 на овој член, ги содржи следниве елементи:

- назив на министерството;
- назив на предлогот на закон;

- краток опис на проблемот;
- цел на предлогот на закон;
- временска рамка за изготвување на предлогот на закон;
- начинот на вклучување на засегнатите страни;
- најава за јавен увид и јавна расправа;
- електронски адреси од ЕНЕР и веб-страницата на министерството од кои засегнатите страни ќе можат да ја преземат електронската верзија на предлогот на закон и нацрт Извештајот за ПВР;
- поштенска и/или електронска адреса на која засегнатите страни ќе можат да доставуваат мислења, забелешки и сугестии;
- одговорно лице за контакт во министерството и
- други информации што можат да помогнат за ефективно учество на засегнатите страни во процесот на подготвување на предлогот на закон.

Образецот за известувањето од ставот 1 на овој член, е даден во Прилог бр. 2 и е составен дел на ова упатство.

Член 10

Во анализата на проблемот се образложуваат:

- суштината, природата и опсегот на проблемот;
- причините кои придонесуваат за постоење на проблемот;
- постојните прописи во конкретната и сродните области;
- оценката на степенот на спроведување на законите и другите прописи и
- поврзаноста со меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот на Република Северна Македонија.

Член 11

Врз основа на резултатите од анализата од членот 10 од ова упатство, се дефинираат цели на предлогот на закон кои треба да бидат конкретни, мерливи, реално остварливи и поврзани со стратешките приоритети и политиките на Владата на Република Северна Македонија.

Член 12

По извршената анализа на проблемот и дефинирањето на целите од страна на министерствата се утврдуваат повеќе можни решенија (опции) за постигнување на утврдените цели.

Во зависност од сложеноста на проблемот, се утврдуваат не помалку од три решенија (опции), од кои едното е опцијата „не прави ништо“ која што претставува основа за споредување со другите решенија (опции).

Со анализата на опцијата „не прави ништо“ се утврдува какви би биле последиците во одредената област доколку Владата на Република Северна Македонија не интервенира преку предлогот на закон или други мерки.

Член 13

Иницијативата за донесување на предлогот на закон се повлекува од Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија доколку во текот на анализата од членот 12 од ова упатство се утврди дека претходно дефиниран проблем може да се реши со доследно спроведување на постојните прописи или преку воведување на нерегулаторни мерки.

Повлекувањето од ставот 1 на овој член, се врши со информација на министерството до Владата на Република Северна Македонија во која се наведуваат причините за повлекување на иницијативата.

Член 14

Од страна на министерствата се утврдуваат трошоците, придобивките и влијанијата од економски, фискален и социјален аспект, како и од аспект на влијанијата врз животната средина за секое од утврдените можни решенија (опции), при што се користат соодветни методи и аналитички алатки.

Од страна на министерствата се прави споредба помеѓу трошоците и придобивките од утврдените можни решенија (опции) и се предлага решението кое најефективно ќе придонесе кон остварување на утврдените цели на предлогот на закон, односно решението со кое ќе се постигне придобивката со најмалку трошоци и несакани ефекти.

Член 15

Предложеното решение од членот 14 од ова упатство, се вградува во предлогот на закон.

Од страна на министерствата начелно се анализираат сите аспекти што се однесуваат на спроведување на предложеното решение и дава општ преглед на механизмите и активностите за спроведување, следење и оценување на успешноста на препорачаното решение, односно на предлогот на закон.

Од страна на министерствата се подготвува детален план за спроведување, следење и оценување на успешноста на законот по донесување на законот во Собранието на Република Северна Македонија.

Член 16

На крајот на спроведувањето на ПВР, се изготвува нацрт Извештај за ПВР.

Нацрт извештајот за ПВР содржи преглед на спроведените анализи и извршените консултации со засегнатите страни во текот на целиот процес на ПВР.

Член 17

Нацрт Извештајот за ПВР и предлогот на закон се објавува на ЕНЕР и на веб-страницата на министерството, најдоцна 30 дена пред доставување на нацрт Извештајот за ПВР до Министерство за јавна администрација.

Доколку нацрт Извештајот за ПВР содржи информации кои се сметаат за класифицирани информации, нацрт Извештајот за ПВР не се објавува на ЕНЕР и постоењето на класифицирани информации се означува во соодветната графа на првата страница на нацрт Извештајот за ПВР.

Член 18

Нацрт Извештајот за ПВР, потпишан од државниот секретар на министерството се доставува на мислење до Министерство за јавна администрација.

По добивање на мислењето од Министерството за јавна администрација, се подготвува предлог Извештај за ПВР, кој го потпишува ресорниот министер.

Член 19

Предлогот на закон и предлог Извештајот за ПВР заедно со останатите материјали, се доставуваат до Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија.

Член 20

По утврдување на предлогот на закон од страна на Владата на Република Северна Македонија и добивање на извадок од Нацрт записникот од одржаната седница на Владата на Република Северна Македонија, Извештајот за ПВР заедно со предлогот на закон се објавува на ЕНЕР.

4. КОНСУЛТАЦИИ СО ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Член 21

Во зависност од содржината на предлогот на закон и можните влијанија (економски, социјални и врз животната средина) од страна на министерствата се утврдуваат засегнатите страни кои треба да бидат вклучени или консултирани во процесот на спроведување на ПВР и изготвување на предлогот на закон.

Вклучување на засегнатите страни се обезбедува во текот на целиот процес, почнувајќи од фазата на планирање, спроведување на процесот на ПВР и подготвување на предлогот на закон.

Член 22

Со засегнатите страни се вршат консултации: по предлогот на закон, по одредени прашања, за можни решенија (опции) или за утврдување на влијанија од предлогот на закон.

Во зависност од очекуваните влијанија на предлогот на закон, се утврдуваат еден или повеќе начини за вклучување и консултации со засегнатите страни.

Консултациите со засегнатите страни можат да се вршат на некои од следниве начини:

- јавен увид на предлогот на закон;
- јавни расправи;
- барање за писмени мислења, забелешки и сугестии од засегнатите страни;
- учество во работни групи формирани од страна на министерството или Владата на Република Северна Македонија;
- состаноци со засегнатите страни;
- јавни дебати по одредени прашања преку користење на електронски интерактивни алатки достапни на ЕНЕР.

Член 23

Со цел структурирани и ефективни консултации со засегнатите страни, од страна на министерствата можат да се подготват прашања, односно теми на кои се води дискусијата или се прибираат мислења, забелешки и сугестии.

Прашањата, односно темите од ставот 1 на овој член, се формулираат на јасен и едноставен јазик, разбирлив за сите засегнати страни.

Член 24

Од страна на министерствата може да се одржи јавна расправа во текот на процесот на спроведување на ПВР и изготвување на предлогот на закон.

Заради одржување на јавна расправа, предлогот на закон се става на јавен увид и се издава повик за јавен увид.

Во повикот од ставот 2 на овој член, се наведуваат:

- називот на предлогот на закон;
- почетниот и крајниот рок на јавниот увид;

- местото, односно УРЛ адресата на ЕНЕР и веб-страницата на министерството каде засегнатите страни можат да извршат јавен увид и

- датумот на одржувањето на јавната расправа.

Повикот за јавниот увид се објавува на ЕНЕР и на веб-страницата на министерството.

Во зависност од сложеноста на прашањата кои се уредуваат со предлогот на закон, од страна на министерствата се дефинира рокот за спроведување на јавниот увид, кој не треба да биде пократок од 15 денови.

Јавната расправа се одржува по истекот на рокот за јавниот увид.

Од страна на министерствата, најмалку пет дена пред одржување на јавната расправа, се доставуваат покани до засегнатите страни за учество во јавната расправа писмено и/или по електронска пошта и преку објавување на покана на ЕНЕР и веб-страницата на министерството.

Член 25

Од спроведениот процес на консултации со засегнатите страни, во Извештајот за ПВР се внесуваат:

- информациите за начинот на вклучување на засегнатите страни;
- податоците за засегнатите страни кои учествувале во процесот;
- ставовите искажани во текот на јавните расправи, односно мислењата, забелешките и сугестиите добиени по писмен пат или објавени на ЕНЕР;
- мислењата, забелешките и сугестиите кои биле вградени во предлогот на закон и
- мислењата, забелешките и сугестиите кои не биле прифатени од страна на министерството и образложение за причините.

5. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 26

Со денот на влегувањето на сила на ова упатство престанува да важи Упатството за начинот на постапување во работата на министерствата во процесот на спроведување на проценка на влијанието на регулативата („Службен весник на Република Македонија“ бр.106/13 и 177/17).

Член 27

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 50-3627/9
10 јуни 2025 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија,
проф. д-р **Христијан Мицкоски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ...

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕ НА РЕГУЛАТИВАТА
ЗА _____ ГОДИНА

Реден број	Назив на предлогот на закон	Краток опис на проблемот	Цел на предлогот на закон	Месец на поднесување на предлогот на закон до Владата на Република Северна Македонија	Временска рамка за спроведување на ПВР и подготвување на предлогот на закон	Потребни човечки и финансиски ресурси за спроведување на ПВР	Засегнати страни кои ќе бидат вклучени во процесот	Начин на вклучување на засегнатите страни	Временска рамка за спроведување на консултациите
					Процесот ќе започне на: _____ и ќе трае до: _____				Процесот на консултации ќе трае од: _____ до: _____

**УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЦЕНКА НА
ВЛИЈАНИЕТО НА РЕГУЛАТИВАТА**

1. Назив на предлогот на закон:

(Се внесуваат називите на секој од предлог законите според редоследот предвиден во Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија).

2. Краток опис на проблемот:

(Се внесува краток опис на проблемот односно причините заради кои се предлага предлогот на закон).

3. Цел на предлогот на закон:

(Се внесува целта или целите кои предлогот на закон треба да ги постигне).

4. Месец на поднесување на предлогот на закон до Владата на Република Северна Македонија

(Се внесува месецот кога предлогот на закон ќе биде поднесен до Владата на Република Северна Македонија согласно Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија).

5. Временска рамка за спроведување на ПВР и подготвување на предлогот на закон;

(Се внесуваат датумите или периодот кога се планира да започне и да заврши процесот на спроведување на ПВР и подготвување на предлогот на закон.)

6. Потребни човечки и финансиски ресурси за спроведување на ПВР

(Се внесуваат потребните човечки и финансиски ресурси кои ќе бидат потребни за спроведување на ПВР).

7. Засегнати страни кои ќе бидат вклучени во процесот

(Се внесуваат засегнатите страни кои биле утврдени во процесот на планирање и кои ќе бидат вклучени во процесот на консултации).

8. Начин на вклучување на засегнатите страни

(Се внесуваат избраните начини на вклучување на засегнатите страни со цел да се обезбеди нивно ефективно учество во процесот на ПВР и подготвување на предлогот на закон).

9. Временска рамка за спроведување на консултациите

(Се внесува периодот кога се планира да започне и да заврши процесот на консултации со засегнатите страни).

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ПОЧЕТОК НА ПРОЦЕСОТ ЗА ПОДГОТОВКА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Назив на министерството		
Назив на предлогот на закон		
Краток опис на проблемот		
Цел на предлогот на закон		
Временската рамка за изготвување на предлогот на закон		
Начин на вклучување на засегнатите страни		
Најава за јавен увид и јавна расправа	Да	Не
Електронска адреса каде засегнатите страни ќе можат да ја преземат електронската верзија на предлогот на закон и нацрт Извештајот за ПВР		
Адреса и/или електронска адреса каде ќе можат да се достават мислењата, забелешките и сугестиите		
Одговорно лице за контакт во министерството		
Други информации		

**УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ИЗВЕСТУВАЊЕТО ЗА ПОЧЕТОК НА ПРОЦЕСОТ ЗА ПОДГОТОВКА НА
ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН**

1. Назив на министерството

(Се внесува називот на министерството)

2. Назив на предлогот на закон

(Се внесува називот на предлогот на закон)

3. Краток опис на проблемот

(Се внесува краток опис на проблемот, односно причините заради кои се предлага донесување на предлогот на закон).

4. Цел на предлогот на закон

(Се внесува целта или целите на предлогот на закон)

5. Временската рамка за изготвување на предлогот на закон

(Се внесува периодот на започнување и на завршување на процесот на ПВР и изработка на предлогот на закон согласно Годишниот план за спроведување на ПВР).

6. Начин на вклучување на засегнатите страни

(Се внесува избраниот начин или начини на вклучување на засегнатите страни).

7. Најава за јавен увид и јавна расправа

(Се обележува ДА доколку се планира јавен увид и јавна расправа, односно НЕ доколку не се планира јавен увид и јавна расправа).

8. Електронски адреси од ЕНЕР и веб-страницата на министерството од кои засегнатите страни можат да ја преземат електронската верзија на предлогот на закон и нацрт Извештајот за ПВР

(Се внесуваат електронските адреси на ЕНЕР и на веб-страницата на министерството каде засегнатите страни можат да го преземат предлогот на закон и нацрт Извештајот за ПВР).

9. Поштенска и/или електронска адреса на која засегнатите страни можат да доставуваат мислења, забелешки и сугестии

(Се внесува поштенската адреса и/или електронската адреса каде засегнатите страни можат да ги достават своите мислења, забелешки и сугестии).

10. Одговорно лице во министерството и електронска адреса за контакт

(Се внесува името и презимето на одговорното лице во министерството кое се назначува за лице за контакт во врска со консултациите со засегнатите страни и неговата електронска адреса).

11. Други информации

(Се внесуваат други информации што можат да помогнат за ефективно учество на засегнатите страни во процесот на подготвување на предлогот на закон).